

Cauza C-575/21

**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98
alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție**

Data depunerii:

20 septembrie 2021

Instanța de trimitere:

Verwaltungsgericht Wien

Data deciziei de trimitere:

14 septembrie 2021

Reclamantă:

WertInvest Hotelbetriebs GmbH

Autoritatea pentru urbanism:

Magistrat der Stadt Wien (Consiliul Municipal al orașului Viena)

Obiectul procedurii principale

Evaluarea efectelor asupra mediului – Proiecte de amenajare urbană – Praguri – Situri ale patrimoniului mondial UNESCO – Putere de apreciere – Examinarea cazului concret

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Interpretarea dreptului Uniunii, articolul 267 TFUE

Întrebările preliminare

Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO 2012, L 26, p. 1), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2014/52/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 (JO 2014, L 124, p. 1) (denumită în continuare „Directiva 2011/92/UE”) se opune unei reglementări naționale care, în ceea ce privește „proiectele de amenajare urbană”,

condiționează realizarea unei evaluări a efectelor asupra mediului atât de atingerea unor praguri de cel puțin 15 hectare pentru întinderea suprafeței utilizate și de peste 150.000 m² pentru suprafața brută la sol, cât și de existența unui proiect de dezvoltare cu scop de amenajare globală multifuncțională, care să cuprindă cel puțin construcții rezidențiale și comerciale, inclusiv drumurile de acces și utilitățile prevăzute în acest scop, precum și o infrastructură rutieră ocolitoare care să deservească o zonă superioară teritoriului proiectului? Este relevant, în această privință, faptul că dreptul național prevede situații specifice referitoare la:

- parcuri de agrement sau de distracții, stadioane sportive sau terenuri de golf (începând cu un anumit grad de utilizare a suprafeței, respectiv începând cu un anumit număr de locuri de parcare);
- parcuri industriale sau comerciale (începând cu un anumit grad de utilizare a suprafeței);
- centre comerciale (începând cu un anumit grad de utilizare a suprafeței, respectiv începând cu un anumit număr de locuri de parcare);
- unități de cazare, astfel cum sunt hotelurile sau satele de vacanță, precum și instalațiile auxiliare (începând cu un anumit număr de paturi, respectiv începând cu un anumit grad de utilizare a suprafeței, limitat la sectorul din afara aglomerațiilor urbane închise) și
- parcări cu acces public sau garaje (începând cu un anumit număr de locuri de parcare)?

II. Ținând seama în special de dispoziția prevăzută la punctul 2 litera (c) subpunctul (viii) din anexa III la Directiva 2011/92/UE, care prevede că, pentru a stabili dacă în privința proiectelor enumerate în anexa II trebuie să fie realizată o evaluare a efectelor asupra mediului este necesar să fie luate în considerare de asemenea „peisajele și siturile importante din punct de vedere istoric, cultural și arheologic”, Directiva 2011/92/UE impune, în privința zonelor de importanță istorică, culturală, urbanistică sau arhitectonică deosebită, astfel cum sunt, de exemplu, siturile patrimoniului mondial UNESCO, stabilirea unor praguri mai joase sau a unor criterii mai accesibile (decât cele menționate la prima întrebare)?

III. Directiva 2011/92/UE se opune unei reglementări naționale care, cu ocazia evaluării unui „proiect de amenajare urbană” în sensul primei întrebări, limitează agregarea (cumulul) cu alte proiecte de aceeași natură și legate din punct de vedere geografic în sensul că trebuie să fie luat în considerare doar totalul capacitaților autorizate în decursul ultimilor cinci ani, inclusiv capacitatea solicitată, respectiv extinderea capacitații, iar proiectele de amenajare urbană sau componentele acestora, după executarea lor, nu mai trebuie considerate – din punct de vedere conceptual – proiecte de amenajare urbană, iar constatarea – care

trebuie efectuată în cazul concret – cu privire la aspectul dacă, din cauza unui cumul al efectelor, sunt de așteptat efecte adverse, nedorite sau dăunătoare semnificative asupra mediului și, pentru acest motiv, se impune realizarea unei evaluări a efectelor asupra mediului în privința proiectului preconizat nu este efectuată, atunci când proiectul preconizat are o capacitate mai mică de 25% din prag?

IV. În cazul unui răspuns afirmativ la întrebările I și/sau II: Examinarea de la caz la caz care trebuie efectuată în cazul depășirii marjei de apreciere a statului membru de către autoritățile naționale [în conformitate cu dispozițiile – în acest caz, direct aplicabile – prevăzute la articolul 2 alineatul (1) și la articolul 4 alineatele (2) și (3) din Directiva 2011/92/UE], pentru a stabili dacă proiectul poate avea efecte semnificative asupra mediului și, prin urmare, dacă ar trebui să fie supus unei evaluări a efectelor asupra mediului, se poate limita la anumite aspecte ale protecției, precum obiectivul de protecție a unui anumit sit sau, în acest caz, trebuie să se țină seama de ansamblul criteriilor și aspectelor menționate în anexa III la Directiva 2011/92/UE?

V. Directiva 2011/92/UE permite – ținând seama în special de cerințele de protecție jurisdicțională prevăzute la articolul 11 din aceasta – ca examinarea menționată la întrebarea IV să fie efectuată pentru prima dată de instanța de trimitere (în cadrul unei proceduri privind autorizarea construcției și în cadrul examinării propriei competențe), în a cărei procedură, potrivit cerințelor impuse de dreptul național, „publicul” beneficiază într-o măsură extrem de limitată de calitatea de parte și împotriva deciziei căreia membru „publicului interesat”, în sensul articolului 1 alineatul (2) literele (d) și (e), dispun de o protecție jurisdicțională extrem de limitată? Pentru răspunsul la această întrebare, este relevant faptul că, potrivit cadrului juridic național – în afară de posibilitatea unei constatări din oficiu – numai inițiatorul proiectului, o autoritate participantă sau ombudsmanul pentru mediu [Umweltanwalt] pot solicita o constatare separată referitoare la aspectul dacă proiectul este supus obligației realizării unei evaluări a efectelor asupra mediului?

VI. În cazul „proiectelor de amenajare urbană” prevăzute la punctul 10 litera (b) din anexa II la aceasta, Directiva 2011/92/UE permite ca, înainte sau pe lângă realizarea unei evaluări a efectelor asupra mediului necesare, respectiv a finalizării unei examinări de la caz la caz a efectelor asupra mediului, destinată să clarifice necesitatea unei evaluări a efectelor asupra mediului, să se elibereze autorizații de dezvoltare pentru anumite lucrări, care constituie o parte a proiectului de amenajare urbană în ansamblul său, în condițiile în care în cadrul procesului de amenajare nu este efectuată o evaluare globală a efectelor asupra mediului, în sensul Directivei 2011/92/UE, iar publicul beneficiază numai într-o măsură limitată de calitatea de parte?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO 2012, L 26, p. 1)

Directiva 2014/52/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a Directivei 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului

Dispozițiile naționale invocate

Bundesgesetz über die Prüfung der Umweltverträglichkeit (Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz 2000) (Legea federală privind examinarea efectelor asupra mediului –, denumită în continuare „UVP-G 2000”), articolul 1, articolul 2 alineatul (1), articolul 3 alineatele (1) și (2), articolele 4 4a, 6, 7, 9, articolul 39 alineatul (1), anexa 1, coloana 2 punctul 18 litera (b) și anexa 2

Articolul 2 alineatul (2) din UVP-G 2000 prevede:

„(2) Prin proiect se înțelege construirea unei instalații sau orice altă intervenție în mediul natural și asupra peisajului, inclusiv orice măsuri care prezintă o legătură geografică sau materială cu acestea. Proiectul poate cuprinde una sau mai multe instalații sau intervenții dacă prezintă o legătură geografică sau materială între ele.”

Articolul 3 din UVP-G 2000 prevede:

„Articolul 3 (1) Proiectele prevăzute în anexa I și modificările acestora trebuie supuse unei evaluări a efectelor asupra mediului în conformitate cu normele următoare. În privința proiectelor menționate în coloanele 2 și 3 din anexa I se aplică procedura simplificată.

(2) În ceea ce privește proiectele cuprinse în anexa 1 care nu ating pragurile care sunt stabilite în aceasta sau care nu îndeplinesc criteriile stabilite de aceasta, dar care ating pragul în cauză sau îndeplinesc criteriul respectiv împreună cu alte proiecte, revine autorității administrative sarcina de a stabili de la caz la caz dacă, din cauza unui cumul al efectelor adverse, nedorite sau dăunătoare pentru mediu, trebuie să se efectueze o evaluare a efectelor asupra mediului pentru proiectul preconizat. În ceea ce privește cumulul, se va ține seama de alte proiecte de aceeași natură și legate din punct de vedere geografic, existente sau autorizate, sau care au fost depuse la o autoritate publică printr-o cerere completă de autorizare sau care au făcut obiectul unei cereri anterioare de autorizare în conformitate cu articolele 4 sau 5. Nu se va efectua o examinare de la caz la caz atunci când proiectul preconizat are o capacitate mai mică de 25 % din prag. În luarea unei decizii în cazul concret, se vor aplica criteriile prevăzute la punctele 1-3 ale alineatului (5) și alineatele (7) și (8). Evaluarea efectelor asupra mediului se va

efectua potrivit procedurii simplificate. Examinarea de la caz la caz nu se efectuează atunci când inițiatorul/inițiațoarea proiectului solicită realizarea unei evaluări a efectelor asupra mediului.

(6) În ceea ce privește proiectele care sunt supuse unei examinări în temeiul alineatelor (1), (2) sau (4), nu pot fi eliberate autorizații înainte de finalizarea evaluării efectelor asupra mediului sau a examinării de la caz la caz, iar notificările emise în temeiul normelor administrative, înainte de finalizarea evaluării efectelor asupra mediului, nu au efect juridic. Autorizațiile eliberate cu încălcarea acestei dispoziții pot fi declarate nule de autoritățile competente în temeiul articolului 39 alineatul (3) într-un termen de trei ani.

(7) La cererea inițiatorului proiectului, a unei autorități participante sau a ombudsmanului pentru mediu [Umweltanwalt], autoritatea este obligată să stabilească dacă, în privința unui proiect, este necesară realizarea unei evaluări a efectelor asupra mediului în temeiul prezentei legi federale, precum și care situație din anexa I sau din articolul 3a alineatele (1)-(3) este concretizată prin intermediul proiectului respectiv. Această constatare poate fi efectuată și din oficiu.

Punctul 18 litera b) din coloana 2 din anexa 1 prevede o obligație de evaluare a efectelor asupra mediului pentru următoarele proiecte:

b) Proiecte de amenajare urbană^{3a)} cu o suprafață utilizată de cel puțin 15 hectare și o suprafață brută la sol mai mare de 150 000 m²;

^{3a)}Proiecte de amenajare urbană sunt proiecte de dezvoltare cu scop de amenajare globală multifuncțională, care cuprind cel puțin construcții rezidențiale și comerciale, inclusiv drumurile de acces și utilitățile prevăzute în acest scop, precum și o infrastructură rutieră ocolitoare care deservește o zonă superioară teritoriului proiectului. După executarea lor, proiectele de amenajare urbană sau componentele acestora nu mai sunt considerate proiecte de amenajare urbană în sensul prezentei note.

Coloana 3 din anexa 1 prevede în privința proiectelor de amenajare urbană:

„Literei b) i se aplică articolul 3 alineatul (2) cu condiția de a lua în considerare totalul capacitaților autorizate în decursul ultimilor 5 de ani, inclusiv capacitatea solicitată, respectiv extinderea capacitații.”

Wiener Stadtentwicklungs-, Stadtplanungs- und Baugesetzbuch (Bauordnung für Wien – BO für Wien (Codul vienez al construcțiilor, dezvoltării și amenajării urbane, denumit în continuare „Codul vienez al construcțiilor”), articolul 70 alineatul (1), articolul 134 alineatele (1) și (3)

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii

- 1 La 30 noiembrie 2018, WertInvest Holtelbetriebs GmbH a solicitat Magistrat der Stadt Wien (Consiliul Municipal al orașului Viena) autorizația administrativă de construcție pentru proiectul „ICV Heumarkt Neu – Neubau Hotel InterContinental, Wiener Eislaufverein WEV”. Zona urmează să fie reamenajată în cadrul proiectului care face obiectul cererii. Hotelul existent, InterContinental, urmează să fie demolat, fiind prevăzut să fie construite două clădiri noi cu spații hoteliere, comerciale și de conferințe, un turn sau „bloc” cu scop hotelier, de organizare evenimente, rezidențial și de birouri și o clădire-soclu sau postament, cu scop hotelier, de conferințe și comercial (cu trei niveluri la subsol), pe care sunt edificate turnul și una dintre clădirile noi. Clădirea care nu se află pe soclu („clădirea Heumarkt”) este situată între aceasta din urmă și sala de concerte limitrofă și dispune, de asemenea, de trei niveluri la subsol. În plus, patinoarul existent este reconstruit, împreună cu o sală frigorifică subterană și o sală de sport subterană cu o piscină. Urmează, de asemenea, să fie construită o parcare subterană cu 275 de locuri de parcare pentru autovehicule. Suprafața utilizată a proiectului este de aproximativ 1,55 hectare, suprafața brută la sol cuprinde aproximativ 89.000 m². Întregul proiect este situat în zona centrală a sitului „Historisches Zentrum Wien” [Centrul istoric al Vienei] din patrimoniul mondial UNESCO.
- 2 La 17 octombrie 2017, WertInvest Hotelbetriebs GmbH a solicitat, în temeiul UVP-G 2000, să se constate că, pentru acest proiect de construcții, nu era necesar să se efectueze o evaluare a efectelor asupra mediului.
- 3 Având în vedere această cerere, Wiener Landesregierung (Guvernul landului Viena) a considerat, prin decizia din 16 octombrie 2018, că nu era necesar să se efectueze o evaluare a efectelor asupra mediului, întrucât niciuna dintre situațiile prevăzute în anexa 1 la UVP-G 2000 nu era îndeplinită. În ceea ce privește situația „proiectului de amenajare urbană” [punctul 18 litera b) din coloana 2 din anexa 1], s-a constatat că pragurile nu erau atinse și că dispoziția de cumul din această lege nu era aplicabilă, din moment ce procentul de 25% din prag, necesar în acest scop, nu era atins.
- 4 Vecinii și o organizație de protecție a mediului au introdus o cale de atac împotriva acestei decizii.
- 5 Bundesverwaltungsgericht (Tribunalul Administrativ Federal, Austria), competent pentru soluționarea căii de atac, a informat recurenta și Magistrat der Stadt Wien (Consiliul Municipal al orașului Viena) că este vorba despre o transpunere insuficientă a dispoziției prevăzute la punctul 10 litera (b) din anexa II la Directiva 2011/92/UE, a desemnat un expert și a stabilit o ședință. Ulterior, Werner Invest Hotelbetriebs GmbH și-a retras cererea de constatare.
- 6 Deși cererea de constatare fusese retrasă, Bundesverwaltungsgericht a statuat, prin hotărârea din 9 aprilie 2019, că proiectul în cauză era supus obligației de realizare

a unei evaluări a efectelor asupra mediului. Acesta a subliniat posibilitatea de a adopta o astfel de decizie din oficiu, precum și faptul că recurenta nu și-a expus în mod comprehensibil intenția de a renunța la realizarea proiectului. Bundesverwaltungsgericht a arătat că, la stabilirea situației privind evaluarea efectelor asupra mediului în legătură cu „proiectele de amenajare urbană” prevăzute la punctul 18 litera b) din coloana 2 din anexa 1 la UVP-G 2000, legiuitorul austriac nu a ținut seama în mod suficient de localizarea proiectului într-o zonă care trebuie protejată. Din aceste zone protejate ar face parte și siturile patrimoniului mondial UNESCO. Proiectul în cauză ar demonstra că și proiectele care nu ating pragurile sunt susceptibile să afecteze în mod semnificativ ansamblurile urbane protejate de UNESCO. Pe fond, Bundesverwaltungsgericht arată că Austria a transpus în mod insuficient punctul 10 litera b) din anexa II la Directiva 2011/92/UE, astfel încât criteriile și pragurile menționate la punctul 18 litera b) din coloana 2 din anexa 1 la UVP-G 2000 nu pot fi respectate, iar instanța trebuie să efectueze o examinare de la caz la caz a efectelor proiectului asupra zonei protejate. Ar rezulta de aici o obligație de evaluare a efectelor asupra mediului.

- ~~7 Prin hotărârea din 25 iunie 2021, Verwaltungsgerichtshof (Curtea Administrativă, Austria) a anulat hotărârea Bundesverwaltungsgericht. Aceasta a arătat că, în urma retragerii cererii, Bundesverwaltungsgericht nu mai era competent.~~
- ~~8 Decizia Wiener Landesregierung (Guvernul landului Viena) din 16 octombrie 2018 a fost de asemenea anulată.~~
- ~~9 În cursul procedurii în constatarea existenței unei obligații privind evaluarea efectelor asupra mediului, procedura de construcție a rămas pendinte în fața Magistrat der Stadt Wien (Consiliul Municipal al orașului Viena), care a dorit să aștepte finalizarea procedurii de evaluare a efectelor asupra mediului. În sfârșit, în luna decembrie a anului 2019, Magistrat a organizat o ședință. S-a reținut că proiectul putea fi autorizat în conformitate cu Codul vienez al construcțiilor. Consiliul nu s-a pronunțat în ceea ce privește problema necesității unei evaluări a efectelor asupra mediului.~~
- ~~10 Întrucât autoritatea pentru construcții aștepta finalizarea procedurii de constatare, la 12 martie 2019, WertInvest Hotelbetriebs GmbH a inițiat la Verwaltungsgericht Wien (Tribunalul Administrativ din Viena) o acțiune în constatarea abținerii de a acționa, solicitând acestei instanțe eliberarea autorizației de construcție cerute (negând în mod implicit obligația privind evaluarea efectelor asupra mediului). În alte acte de procedură, s-a susținut că, ținând seama de pragurile care figurează la punctul 18 litera b) din coloana 2 din anexa 1 la UVP-G 2000, proiectul solicitat nu este supus obligației de evaluare a efectelor asupra mediului.~~

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 11 O acțiune în constatarea abținerii de a acționa, precum în speță, este admisibilă în cazul în care autoritatea publică nu s-a pronunțat în termen de șase luni de la

primirea cererii. În cazul în care, în urma unei acțiuni în constatarea abținerii de a acționa admisibile și întemeiate, competența de a se pronunța cu privire la cerere este transferată Verwaltungsgericht (Tribunalul Administrativ), este de competență Verwaltungsgericht să se pronunțe el însuși în cauza în materie administrativă, fără a fi necesar să se statueze în mod expres cu privire la cererea în constatarea abținerii de a acționa. Verwaltungsgericht Wien (Tribunalul Administrativ din Viena, Austria) a apreciat că răspunsul la întrebările preliminare adresate era necesar pentru a se pronunța.

- 12 În temeiul normelor naționale de competență, Verwaltungsgericht (Tribunalul Administrativ) este obligat să își aprecieze din oficiu competența (înănd seama de o eventuală obligație privind evaluarea efectelor asupra mediului) și să expună, pe baza unor constatări comprehensibile, motivele pentru care consideră că nu există o obligație privind evaluarea efectelor asupra mediului și, prin urmare, că [soluționarea litigiului] este de competență sa. Potrivit articolului 3 alineatul (6) din UVP-G 2000, înainte de finalizarea unei evaluări a efectelor asupra mediului sau a unei examinări de la caz la caz a proiectelor supuse evaluării în conformitate cu articolul 3 alinetele (1), (2) sau (4) din UVP-G 2000, nu pot fi eliberate autorizații.
- 13 În spătă, numai proiectul de amenajare urbană menționat la punctul 18 litera b) din coloana 2 din anexa 1 la UVP-G 2000 ar putea declanșa o eventuală obligație privind evaluarea efectelor asupra mediului. Sunt fixate drept praguri, în acest caz, o suprafață utilizată de cel puțin 15 hectare și o suprafață brută la sol de cel puțin 150 000 m². În plus, în ceea ce privește proiectele de amenajare urbană, există o normă specială de cumul, care prevede că trebuie să fie luat în considerare totalul capacitaților autorizate în decursul ultimilor 5 de ani, inclusiv capacitatea solicitată, respectiv extinderea capacitații. Proiectele de amenajare urbană sunt definite prin lege ca proiecte de dezvoltare cu scop de amenajare globală multifuncțională, care cuprind, în orice caz, construcții rezidențiale și comerciale, inclusiv drumurile de acces și utilitățile prevăzute în acest scop, precum și o infrastructură rutieră ocolitoare cu o zonă de deservire superioară teritoriului proiectului. Proiectele de amenajare urbană sau componentele acestora nu mai sunt considerate, după executarea lor, proiecte de amenajare urbană.
- 14 În cadrul calității lor de parte la procedura de aprobată, eventualii vecini au un drept subiectiv la respectarea competențelor legale. Trebuie, aşadar, examinată o excepție de necompetență, invocată de un vecin, care face trimitere la obligația privind evaluarea efectelor asupra mediului. În această privință, vecinii sunt o parte a „publicului interesat” în sensul Directivei 2011/92/UE, care trebuie să aibă posibilitatea de a formula o cauză de atac împotriva unei decizii privind inexistența unei obligații de evaluare a efectelor asupra mediului.
- 15 Situația proiectului de amenajare urbană prevăzut la punctul 18 litera b) din coloana 2 din anexa 1 la UVP-G 2000 urmărește punerea în aplicare a punctului 10 litera (b) din anexa II la Directiva 2011/92/UE, potrivit căruia, pentru – printre altele – „proiecte de amenajare urbană”, este necesar să fie realizată o evaluare a

efectelor asupra mediului. În temeiul articolului 4 alineatul (2) din directiva menționată, statele membre sunt competente să stabilească dacă proiectele cuprinse în anexa II trebuie supuse unei astfel de evaluări. Ele trebuie să ia această decizie pe baza unei analize de la caz la caz, pe baza pragurilor sau a criteriilor fixate de statul membru sau pe baza ambelor proceduri. Atunci când se efectuează o analiză de caz sau se fixează praguri și criterii, trebuie să se țină seama de criteriile de selecție stabilite în anexa III la directivă. Unul dintre criteriile prevăzute în anexa III pentru decizia privind existența sau inexistența obligației de evaluare a efectelor asupra mediului se găsește la categoria „Localizarea proiectelor” (punctul 2), subcategoria „capacitatea de încărcare a mediului natural, acordând o atenție specială următoarelor zone” [litera (c)], mai exact, la subpunctul viii, „peisaje importante din punct de vedere istoric, cultural și arheologic”.

- ~~16~~ Potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, statele membre dispun de o anumită marjă de apreciere, în cadrul căreia, stabilind criterii și/sau praguri, pot facilita evaluarea unui proiect și obligația de evaluare a efectelor asupra mediului în legătură cu acesta. Cu toate acestea, o asemenea marjă de apreciere este limitată de obligația, enunțată la articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2011/92/UE, ca proiectele care ar putea avea efecte importante asupra mediului, *inter alia*, prin natură, mărimea sau localizarea lor, să facă obiectul unui studiu privind efectele. Această marjă de apreciere ar fi, însă, depășită, în cazul în care criteriile și pragurile ar fi stabilite astfel încât o categorie întreagă de proiecte ar fi excluse de la început de la această obligație, cu excepția cazului în care s-ar putea considera, pe baza unei aprecieri globale, că niciunul dintre proiectele excluse nu ar putea avea efecte importante asupra mediului (a se vedea Hotărârea din 21 martie 2013, Salzburger Flughafen, C- 244/12, EU:C:2013:203, punctul 29 și următoarele). Rezumând, pentru a interpreta situațiile din anexa II la directivă, trebuie să se țină seama de faptul că Directiva 2011/92/UE are un domeniu de aplicare extins și un obiectiv foarte larg (a se vedea Hotărârea din 24 noiembrie 2016, Bund Naturschutz in Bayern și Wilde, C-645/15, EU:C:2016:898, punctul 23). În cazul în care marja de apreciere recunoscută statelor membre este depășită, autoritățile naționale au obligația să garanteze, în conformitate cu articolul 2 alineatul (1), precum și cu articolul 4 alineatele (2) și (3) din Directiva 2011/92/UE, că se determină, în fiecare caz în parte, dacă trebuie realizată o astfel de evaluare și, în cazul unui răspuns afirmativ, că se procedează în acest sens (a se vedea Hotărârea din 21 martie 2013, Salzburger Flughafen, C- 244/12, EU:C:2013:203, punctul 43).
- ~~17~~ Verwaltungsgerichtshof a constatat deja, în ceea ce privește proiectele de amenajare urbană, că nu se poate concluziona, în privința tuturor proiectelor de o anumită natură, că a priori nu există o obligație de analiză a efectelor lor și că, astfel, marja de apreciere ar fi depășită. Cu toate acestea, autoritățile naționale competente pentru procedurile de autorizare a proiectelor cuprinse în anexa II la Directiva 2011/92/UE sunt obligate să efectueze o analiză specifică a problemei dacă, ținând seama de criteriile prevăzute în anexa III la Directiva 2011/92/UE, trebuie să se procedeze la o evaluare a efectelor asupra mediului.

- 18 Conformitatea cu dreptul Uniunii a măsurilor naționale de transpunere a fost, de altfel, contestată deja de Uniunea Europeană, făcându-se de asemenea referire la proiectul în cauză. Comisia consideră că pragurile stabilite de legiuitorul austriac în UVP-G 2000 în privința proiectelor de amenajare urbană sunt atât de ridicate încât, în practică, toate proiectele de acest tip, care sunt în prezent posibile, sunt de la început excluse din domeniul de aplicare al obligației privind evaluarea efectelor asupra mediului.
- 19 Ca urmare a configurației prezentului proiect, care, printre altele, ar modifica complet panorama orașului, centrul istoric al Vienei a fost înscris de UNESCO, în anul 2017, în „Lista roșie a patrimoniului mondial amenințat”.

Cu privire la întrebările preliminare

- 20 Pentru Verwaltungsgericht Wien, se ridică problema dacă, în cadrul transpunerii Directivei 2011/92/UE în dreptul austriac, pragurile și criteriile au fost stabilite la un nivel atât de ridicat încât, în practică, o întreagă clasă de proiecte este exclusă de la început de la obligația privind evaluarea efectelor asupra mediului și dacă, procedând astfel, legiuitorul austriac și-a depășit marja de apreciere.
- 21 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă, având în vedere desemnarea, în cadrul „criteriilor de selecție menționate la articolul 4 alineatul (3)” prevăzute în anexa III la Directiva 2011/92/UE, a „peisaje[lor] importante din punct de vedere istoric, cultural și arheologic”, în privința zonelor beneficiare ale unei protecții speciale (astfel cum sunt siturile patrimoniului mondial UNESCO) trebuie să se stabilească praguri inferioare sau criterii mai puțin complicate sau dacă trebuie să se țină seama, de asemenea, de localizarea proiectului, ceea ce UVP-G 2000 nu prevede în privința proiectelor de amenajare urbană.
- 22 Prin intermediul celei de a treia întrebări, este adusă în discuție problema dacă limitările privind agregarea (cumulul) descrise în legea menționată sunt compatibile cu Directiva 2011/92/UE, în măsura în care acestea sunt semnificative și afectează obiectul examinării.
- 23 În ipoteza în care legiuitorul austriac și-a depășit marja de apreciere cu ocazia transpunerii directivei, autoritățile naționale ar trebui să examineze în cazul concret dacă proiectul poate avea efecte semnificative asupra mediului și, dacă este cazul, dacă trebuie să fie realizată o evaluare a efectelor asupra mediului. A patra întrebare urmărește clarificarea modului în care ar trebui efectuată această examinare de la caz la caz în cazul concret.
- 24 A cincea întrebare se întemeiază pe cadrul juridic care reglementează procedura de autorizare a construcțiilor. Potrivit Codului vienez al construcțiilor, numai un grup restrâns de persoane are calitatea de parte. „Publicul” este aproape complet exclus și, prin urmare, nu are nicio cale de atac împotriva deciziei instanței de trimitere referitoare la necesitatea unei evaluări a efectelor asupra mediului. Cu

toate acestea, este necesar să se arate că, chiar și în cadrul unei proceduri de constatare guvernate de UVP-G 2000, calitatea de parte este recunoscută numai unui cerc restrâns de persoane.

- 25 A șasea întrebare este legată de faptul că, în dreptul austriac, în cadrul proiectelor de amenajare urbană, anumite lucrări pot fi autorizate în pofida unei obligații de evaluare a efectelor asupra mediului în privința proiectului în ansamblu. Curtea de Justiție s-a pronunțat deja cu privire la situații în care o autorizație definitivă, în coroborare cu o decizie în amonte, constituie o „procedură de autorizare în mai multe etape”. În această privință, ea a arătat că, într-un asemenea caz, o evaluare a efectelor asupra mediului trebuie, în principiu, realizată de îndată ce este posibil să se identifice și să se evaluateze toate efectele pe care proiectul le-ar putea avea asupra mediului. Dacă interpretarea legii propusă de reclamantă, potrivit căreia procedura de evaluare a efectelor asupra mediului și procedura privind autorizația de construcție se desfășoară într-o anumită măsură în paralel, se ridică de asemenea problema admisibilității, în raport cu dreptul Uniunii, a unei aprobări „anticipate” în materie de construcții pentru un proiect detaliat, care constituie o componentă a unui proiect de amenajare urbană globală, în condițiile în care, în cursul procedurii de autorizare a construcției, nu este efectuată o evaluare globală a efectelor asupra mediului, iar legea prevede numai într-o măsură limitată calitatea de parte a publicului.

DOCUMENT DE